

SUDAN – en bakgrundsinformation från Exporrådet.

1. BASFAKTA

Land:	Republiken Sudan
Huvudstad:	Khartoum, ca 1 miljon invånare
Landets yta:	2 506 000 kvm (dvs drygt 5 ggr Sveriges yta)
Befolkning:	ca 32 miljoner
Medellivslängd:	58,4 år
Valuta:	Dinar. 1 SEK = ca 35 SD
Statskick:	Republik
Statschef:	President Omar Hassan Ahmed al-Beshir
Regeringschef:	Omar Hassan Ahmed al-Beshir
Utrikesminister:	Mustafa Uthman Ismail
Större politiska partier:	"The National Congress (NC), tidigare "National Islamic Front" har varit det styrande partiet i Sudan sedan 1989. Den viktigaste oppositionsgruppen i södra Sudan är "Sudan People´s Liberation Movement" (SPLM). De ledande oppositionspartierna i norra Sudan är "The Umma Party" och "The Democratic Unionist Party" (DUP). "The National Democratic Alliance" (NDA) är en paraplyorganisation för de viktigaste oppositionsgrupperna i landet.
Nästa allmänna val:	2005
BNP/capita:	År 2002, 411 USD.
BNP tillväxt:	Genomsnittligt 6,3 % sedan 1995. År 2002 ca 5 %.
Inflation:	År 2003 ca 8 %.
Utländsk statsskuld:	År 2002 ca 21 miljarder USD.
Valutareserv:	År 2002 ca 440 miljoner USD.
Viktigaste näringar:	Jordbruk, olja, boskap, industri, gruvnäring.
Sysselsättning:	Ca 80 % i jordbruket övriga inom industrin och tjänstesektor.

2. HISTORISK BAKGRUND

Sudan är ett av världens etniskt och språkligt mest sammansatta länder. Det som framför allt präglar landet är uppdelningen i en nordlig muslimsk-arabisk del och en sydlig del med en afrikansk befolkning.

Från tidigt 1900-tal var Sudan en brittisk koloni. Under kolonialtiden gjordes en administrativ åtskillnad mellan norra och södra Sudan, där den politiska och ekonomiska makten koncentrerades till de norra delarna. 1956 blev landet självständigt. Redan då hade ett inbördeskrig brutit ut med önskemål om självstyre för södra Sudan som viktig drivkraft. Olika politiska grupper, präglade av olika religiösa/muslimska inriktningar, dominerande den politiska scenen i Khartoum och norra Sudan. Flera militärkupper har genomförts sedan självständigheten. Samtidigt har olika rebellgrupper sökt ta över makten i södra Sudan. I början på 1980-talet samlades dock Sudan People´s Liberation Movement (SPLM) med sin militära gren SPLA under ledning av överste Johan Garang. Konflikten i södra Sudan

Head office: Byggmästaregatan 8 A, 222 37 Lund Sweden

Phone: +46 46-130415

Fax: +46 46 130415

Mail: swesud@gmail.com

www.swesud.1go.dk

utvecklades till ett gerillakrig och idag kontrollerar SPLM/A stora delar av södra Sudan inklusive flera städer.

Ett stort antal fredsinitiativ har tagits under årens lopp, ingen långsiktig fred har hittills kunnat etableras. Den regionala organisationen Inter-Governmental Agency for Development (IGAD) som samlar Djibouti, Etiopien, Eritrea, Kenya och Uganda tog ett flertal fredsinitiativ under 1990-talet. Vissa framsteg gjordes men den väpnade konflikten fortsatte.

3. DET EKONOMISKA LÄGET

Sudan är ett av världens fattigaste länder, med en svag och ojämn ekonomisk bas och infrastruktur. Per capita-inkomsten för år 2002 var 411 USD. Den ekonomiska utvecklingen och välfärden är mycket ojämnt fördelad.

Landet har under de senaste åren haft en relativt hög tillväxt

(ca 5% under 2002) och har fört en förhållandevis stram penning- och finanspolitisk. Inflationen har bekämpats och de offentliga utgifterna har skurits ned. Dessa ekonomiska reformer har dock skett på bekostnad av de sociala sektorerna.

Basen för ekonomin är jordbruket, från vilket ca 80 % av befolkningen beräknas få sin huvudsakliga inkomst. Viss industriell verksamhet bedrivs. Transporter och kommunikationer utgör viktiga ekonomiska sektorer. Intäkterna från oljeutvinningen har i stor utsträckning gått till att finansiera den långvariga konflikten i södra Sudan. Offentlig finansiering till de sociala sektorerna är låg. Det är svårt att bedöma vilket effekt den framtida oljeutvinningen kommer att få för Sudan och i vilken grad förhoppningar om investeringar kommer att realiseras efter ett fredsavtal.

Sudans stora utestående utlandsskuld beräknas uppgå till ca 21 miljarder USD med ca 85 % i förfallna fordringar, fördelade på såväl multilaterala som bilaterala kreditorer. Omfattande regleringar av dröjsmål krävs för att Sudan skall kunna bli föremål för nya lån från de internationella finansieringsorganen. Dessa dröjsmål väntas uppgå till närmare 1,9 miljarder USD.

Samtidigt som Sudan är ett av världens fattigaste länder finns, särskilt i norra Sudan, en växande marknad. Med signaler om ett kommande fredsavtal har internationella företags intresse för Sudan ökat.

En stabilare inrikespolitisk situation kan bland annat väntas leda till ökade oljeinkomster. Sudan exporterade år 2001 olja för 1,7 miljarder USD, vilket var en ökning med 250 % jämfört med genomsnittet under 1990-talet.

4. SVERIGES FÖRBINDELSER

Sverige har under lång tid bidragit med humanitärt stöd till Sudan. Stödet har lämnats via FN-systemets organisationer som UNICEF, men också genom enskilda organisationer som Läkare utan gränser och Rädda Barnen. Under 2003 uppgick det svenska humanitära stödet till Sudan till närmare 80 miljoner kronor. Sverige har också bidragit med militärobservatörer och civilpolis till den internationella observatörsstyrka som bevakar vapenvilan i Nubabergen i centrala Sudan. Svenska företag har varit aktiva inom bl.a. petroleumsektorn, telekomsektorn och försäljning av produkter inom verkstadsindustrin.

Den svenska exporten har stadigt ökat till Sudan de senaste åren. År 1999 var exportvärdet ca 99 miljoner kronor och 2003 hade exporten ökat till ca 345 miljoner kronor. Viktiga exportprodukter är bl.a. telekommunikations-utrustning, maskiner till industri- och gruvnäring samt trävaror. Den svenska importen är på en betydligt blygsammare nivå. År 2002 uppgick importvärdet till ca 25 miljoner kronor för år 2003 sjunka till ca 7 miljoner kronor. Importen består bl.a. av vegetabiliska råmaterial och maskiner.

Den svenska ambassaden i Addis Abeba ansvarar för Sveriges relationer med Sudan. Sveriges sido-ackrediterade ambassadör till Sudan heter Håkan Åkesson. Sudans ambassadör i Sverige heter Zeinab Mohamed Mahmoud

Head office: Byggmästaregatan 8 A, 222 37 Lund Sweden

Phone: +46 46-130415

Fax: +46 46 130415

Mail: swesud@gmail.com

www.swesud.1go.dk

Affärsmöjligheter i Sudan

2004-03-03

Handläggare: Max Bjuhr

max.bjuhr@sida.se

Ambassadrådet Max Bjuhr besökte Khartoum den 23-26 februari 2004. I anledning därav kan följande intryck förmedlas avseende affärsklimatet i norra Sudan.

Hotell Hilton i Khartoum är vecka efter vecka fullbokat av affärsdelegationer och affärsbesök från olika delar av världen. Inte minst affärsmän från Gulf-staterna, Indien och Kina är flitigt förekommande hotellgäster. Men också andra länder är representerade som Ukraina, Ryssland, Frankrike och Belgien. Vad gäller Frankrike och Belgien har de under de senaste månaderna genomfört större affärsdelegationsbesök i Sudan. I Frankrikes fall under ledning av den franske utrikesministern. Intrycket man får av några dagars besök i Khartoum är ett sjudande affärsklimat med många möjligheter till avslut för tillresta affärsmän. Intressanta marknader tycks just nu var infrastruktur, exempelvis kraftverksuppbyggnad och telecom, tunga fordon, oljeutvinning, uppförande och drift av hotell.

Det tycks finnas kapital att tillgå och bankkrediterna börjar bli fördelaktigare för sudanesiska företag. Bjuhr träffade bl.a. företrädare för "Byblos Bank" från Libanon som kunde berätta att man just inrättat en kontor i Khartoum. Banken erbjöd 36 månaders kredit för t.ex. köp av tunga lastbilar, till skillnad mot den kredit på 12-24 månader som tidigare erbjödits de sudanesiska företagen.

Det budskap som förmedlas av flera av de affärsmän som Bjuhr samtalande med i Khartoum är att det i dagsläget är ett gyllene tillfälle för utländska företag att göra affärer och etablera sig på marknaden i Sudan. Det finns en optimism kring det faktum att det kommande fredsavtalet mellan regeringen i Khartoum och SPLM (Sudan Peoples Liberation Movement) skall leda till ett kraftigt uppsving för ekonomin. Oljeinkomsterna kommer att ge Sudan, till skillnad mot många andra utvecklingsekonomier, en möjlighet att själv finansiera delar av den egna utvecklingen. Budskapet från flera affärsmän var att nu är tiden inne för att vara på plats och "göra sin hemläxa" gällande Sudan för att sedan i framtiden kunna vara med om att konkurrera om ännu större beställningar.

Sammanfattningsvis är norra Sudan i dagsläget en intressant marknad för utländska företag inom en mängd olika sektorer. Det förestående fredsavtalet i Sudan har lett till ett ökat självförtroende, vilket i sin tur har en positiv påverkan på konsumtions- och investeringsnivån. Ett fredsavtalet kommer att öppna upp marknaden i södra Sudan som är helt i avsaknad av infrastruktur och där investeringsbehoven är gigantiska inom alla områden.

Som ambassaden tidigare rapporterat har Sverige genom sitt långvariga humanitära bistånd ett gott anseende inom många sudanesiska grupperingar. Vi har konkurrenskraftiga företag inom flera av de för återuppbyggnaden prioriterade områdena. Det är viktigt att påpeka för intresserade företag att de bör ha stor erfarenhet av att verka i "svåra" länder. Det bör också framhållas att ett fredsavtal inte på något sätt är en garanti för stabilitet i landet.

Ett råd till för svenska företag som vill etablera sig i Sudan är att bekanta sig med marknaden, skaffa sig lokal kännedom och en kompetent lokal samarbetspartner. Den sudanesiska marknaden kräver närvaro och aktiv bearbetning för att lyckas.

Håkan Åkesson

Affärsmöjligheter och återuppbyggnadsinsatser i Sudan efter undertecknandet av ett fredsavtal

2003-08-29

Handläggare: Bjuhr/Åkesson

De första större kommersiella upphandlingarna som är länkade till biståndsprojekt förväntas genomföras om ca två år. Viktiga områden är vägar, inte minst i södra Sudan, telekom och kraftöverföring. Vidare kommer stora investeringar att göras för att rehabilitera basservice inom hälsa, utbildning, vatten och sanitet. En bistånds nivå på ca 600 miljoner USD per år anses önskvärd under den sexåriga interimperioden, varav hälften kan förväntas komma från Världsbanken. Det är dock långt ifrån säkert att förutsättningarna kommer att bli tillräckligt gynnsamma för ett så stort flöde, särskilt under den första tiden. Ett villkor för multilateral finansiering är att frågan om utestående skulder till de internationella finansiella institutionerna löses. Ett viktigt forum att bevaka i ett främjarperspektiv blir tillsvidare den av parterna upprättade "Joint Planning Mechanism". Med ökade oljeintäkter utgör norra Sudan redan idag ett alltmer dynamiskt område för affärer.

Head office: Byggmästaregatan 8 A, 222 37 Lund Sweden

Phone: +46 46-130415

Fax: +46 46 130415

Mail: swesud@gmail.com

www.swesud.1go.dk

Givarstrukturen

Det internationella samfundet har startat relativt tidigt med att skapa en givarstruktur inför fred i landet. Visst momentum har dock gått förlorat eftersom undertecknandet av ett fredsavtal mellan regeringen i Khartoum (GOS) och SPLM drar ut på tiden.

GOS och SPLM har upprättat en s.k. "Joint Planning Mechanism" (JPM). Mekanismen kommer inom kort att inrätta ett sekretariat i Nairobi bestående av tre representanter för GOS och tre representanter för SPLM. Sekretariatet skall arbeta som en stödfunktion till en grupp bestående av fem personer från vardera sida. Parterna skall inom JPM:s ram komma överens om behov, prioriteringar och implementeringsplaner såväl vad gäller ett s.k. "Quick Start - Peace Impact Program" som mer långsiktig planering (dess roll vad gäller det senare synes dock vara oklar). Tanken är att JPM skall mötas en gång per månad. Mekanismen kommer att vara central för tidig identifiering av projekt. Av uppdragsbeskrivningen för JPM framgår bl.a. att JPM skall skapa en databas för projekt.

JPM kommer att få stöd av Världsbanken, UNDP och USAID. Mekanismen får en viktig roll för att börja bygga upp ett förtroende mellan parterna. Det är tänkt att viss kapacitetsuppbyggnad skall kunna starta före undertecknandet av ett fredsavtal.

Världsbanken, som kommer att få en central roll i återuppbyggnaden, suspenderade sina utbetalningar till Sudan 1993 och har sedan dess varit frånvarande större delen av tiden. I samband med att utsikterna för fred ökat har banken startat en policydialog med regeringen i Khartoum. En s.k. "Country Economic Memorandum" för att återuppbygga bankens kunskapsbas om Sudan har tagits fram. Världsbanken har nyligen upprättat ett liaison-kontor i Khartoum.

Prioriterade områden

Följande prioriterade områden har bl.a. identifierats av JPM för den s.k. pre-interimsperioden (de första sex månaderna efter att ett fredsavtal undertecknats):

- Utveckling av infrastruktur (vägar, järnvägar, flodtransporter, telekommunikationer och kraftöverföring)
- Kapacitetsuppbyggnad (utbildning av nyckelpersoner inom såväl statlig förvaltning som privata företag)
- Ekonomisk utveckling, inkluderande upprättandet av småskaliga företag (skapande av inkomstgenererande aktiviteter, inkl. mikrokreditsystem, tillhandahållande av produkter för ökad jordbrukseffektivitet m.m.)
- Rehabilitering av basservice som hälsa, utbildning, vatten och sanitet.

Finansiering av kapacitets- och återuppbyggnadsplanerna

En viktig första åtgärd blir att finna en lösning på skuldfrågan. Landets utlandsskuld uppgår i dag till ca 20,5 miljarder USD eller ca 135 % av landets BNP. Det krävs att Sudan i samarbete med det internationella samfundet antar en trovärdig strategi för skuldsanering för att börja normalisera förbindelserna med kreditinstitutionerna. En dylik strategi förväntas inkludera skapandet av en skuldåtgärdsfond för att hantera dröjsmålen till de multilaterala institutionerna samt en skuldöverenskommelse med de bilaterala kreditorerna.

Enligt Världsbanken bör ett återuppbyggnadsprogram efter ett fredsavtal på sikt erfordra ca 600 miljoner USD/år i bistånd (ca 20 dollar per invånare). Banken synes vara beredd att satsa ca 300 miljoner per år under förutsättning att skuldfrågan löses. USA förväntas på sikt bidra med 100 miljoner USD årligen. Som jämförelse kan nämnas att det totala biståndet till landet idag uppgår till ca 200 miljoner USD per år, främst i form av humanitärt stöd. Den s.k. CAP (Consolidated Appeal) som planeras för nästa år förväntas uppgå till mellan 300 och 400 miljoner USD. Svenskt humanitärt bistånd har de senaste åren uppgått till ca 80 miljoner kronor per år.

Ett problem för landet kommer åtminstone inledningsvis att vara dess förmåga att absorbera de ökade biståndsflödena, särskilt i södra Sudan, som sannolikt kommer att erhålla merparten av flödena. Kapacitets- och återuppbyggnaden kommer att inledas genom ovan nämnda "Quick Start - Peace Impact Program", vilket kommer att koordineras av de sudanesiska parterna med stöd från det internationella samfundet. Programmet förväntas finansieras av en "Multi Donor Trust Fund", med medel från de bilaterala givarna, samt genom direkt stöd från de multilaterala organisationerna. Många givarorganisationer förväntas etablera kontor i såväl norra som södra Sudan.

Svenska affärsmöjligheter

Behoven är givetvis enorma i ett land som har haft inbördeskrig under större delen av tiden sedan självständigheten 1956. Det finns dock, som framgår ovan, än så länge relativt lite att rapportera om

Head office: Byggmästaregatan 8 A, 222 37 Lund Sweden

Phone: +46 46-130415

Fax: +46 46 130415

Mail: swesud@gmail.com

www.swesud.1go.dk

SWESUD AB

konkreta återuppbyggnadsplaner och därmed om möjligheter för svenska företag att i det sammanhanget vara med och konkurrera om projekt.

Enligt Världsbanken kan det tidigast om två år bli aktuellt med kommersiella upphandlingar av projekt som är finansierade med biståndsmedel - förutsatt att ett fredsavtal undertecknas under det kommande halvåret.

JPM synes tills vidare vara en central institution att bevaka för att få information om såväl återuppbyggnaden i stort som förvarningar om vilka enskilda projekt som kan bli aktuella. Direkta kontakter med relevanta multilaterala institutioner såsom Världsbanken är självfallet också viktiga. En stabilare inrikespolitisk situation kommer att leda till ökade oljeinkomster. Sudan exporterade år 2001 olja för 1,7 miljarder USD, vilket är en 250% ökning jämfört med genomsnittet under 1990-talet. De allt större oljeflödena kommer naturligtvis i sig innebära ökade affärsmöjligheter alldeles oavsett hur stora biståndsflödena kommer att bli.

Sverige har genom sitt långvariga humanitära bistånd ett gott anseende inom många sudanesiska grupperingar. Vi har konkurrenskraftiga företag inom flera av de för återuppbyggnaden prioriterade områdena.

Det är viktigt att intresserade företag har stor erfarenhet av att verka i "svåra" länder. Det bör också framhållas att ett fredsavtal inte på något sätt är en garanti för stabilitet i landet.

Håkan Åkesson

Head office: Byggmästaregatan 8 A, 222 37 Lund Sweden

Phone: +46 46-130415

Fax: +46 46 130415

Mail: swesud@gmail.com

www.swesud.1go.dk